

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Wokół I wojny światowej.

Prowincja galicyjska: konteksty, porównania, przykłady

Patronat Naukowy:

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu

Patronat Honorowy:

Starosta Powiatu Dębickiego

Organizator:

I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Władysława Jagielly w Dębicy

Data: **28 lutego 2014 rok (piątek)**

Program

9.00 Aula I LO Otwarcie konferencji

9.10–10.30 Część I

Dr Tomasz Pudłocki (Uniwersytet Jagielloński, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu),
„Grono nauczycielskie już nie jest tak zharmonizowane jak było dawniej” – środowisko nauczycieli dębickiego gimnazjum przed I wojną światową

Mgr Arkadiusz S. Więch (Uniwersytet Rzeszowski), *Dębica i jej mieszkańcy podczas I wojny światowej*

Mgr Krzysztof Haptaś (Muzeum Regionalne w Mielcu), *Straty majątkowe ludności cywilnej powiatu mieleckiego w wyniku okupacji rosyjskiej w latach 1914–1915 (na przykładzie stolarza rzochońskiego Jana Popiela)*

10.30–10.40 Przerwa

10.40–12.20 Część II

Mgr Maciej Terczyński (Uniwersytet Rzeszowski), *Tyczyn i okolica podczas I wojny światowej*

Dr Maciej Waltoś (Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu), *Sytuacja Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu i jego biblioteki w czasie I wojny światowej*

Lic. Michał Mendyka (Uniwersytet Jagielloński), *Żydzi a niepodległość według przemyskiej prasy*

Dr Tomasz D. Mames (Chrześcijańska Akademia Teologiczna), *Kwestia oświaty starokatolickiej w Galicji podczas I wojny światowej*

Mgr Adam Szczupak (Uniwersytet Jagielloński), *Represje austro-węgierskie wobec duchowieństwa greckokatolickiego na Łemkowszczyźnie w latach 1914–1915*

Mgr Oskar Ostafin (Uniwersytet Jagielloński), *„Małopolska bohema czy patriotyczne powołanie?” – artyści galicyjscy na przykładzie Jerzego Żuławskiego*

Mgr Stanisław Szynkowski (Uniwersytet Opolski), *Niemieckie nekropolie Wielkiej Wojny – konteksty galicyjskie, konteksty śląskie*

12.20–12.30 Przerwa

12. 30–14.00 Część III.

Mgr Jan Goliński (Uniwersytet Rzeszowski), *Zajęcia ludności przed wybuchem I wojny światowej w zaborze austriackim na przykładzie Piwnicznej Zdroju*

Mgr Michał Oberc (Uniwersytet Rzeszowski), *Wpływ wojskowości austriackiej na powstanie i rozwój galicyjskiej sieci kolei żelaznej*

Dr Izabela Wodzińska (Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej), *Obraz kobiecego gospodarstwa domowego w przedwojennych poradnikach Juliuszowej Albinowskiej*

Mgr Magda Arsenicz (Uniwersytet Jagielloński), *Ochrona zabytków na prowincji - Zamek Czartoryskich w Czernelicy a działalność konserwatorów galicyjskich na przełomie XIX i XX wieku*

14. 00 Podsumowanie, dyskusja i zamknięcie obrad.

Wojna zakończy się przed Bożym Narodzeniem – przekonywali żurnaliści w całej Europie latem 1914 roku, zaś cesarz Wilhelm II w przemowie skierowanej do wyruszających na front pruskich żołnierzy zapewniał: *Wróćcie do domu nim opadną liście*. Życie mocno zweryfikowało zacytowane powyżej stwierdzenia. Wojna trwała przeszło cztery lata a jej końcowe konwulsje na wschodzie europejskiego kontynentu dało się jeszcze odczuwać w 1921 roku. *Europa zafundowała sobie samobójstwo, czyli wojnę ze strachu przed śmiercią* – pisał, przytaczany przez prof. Andrzeja Chwalbę, w poświęconej I wojnie światowej książce („Samobójstwo Europy”), francuski dziennikarz.

Wielka wojna 1914-1918 stała się swoistą jutrzeńką wolności niosącą niepodległość wielu europejskim narodom z odrodzoną Rzeczpospolitą Polską na czele. Jednym z ważnych teatrów wojny, na którym toczyły się wojenne zmagania były ziemie polskie zaboru austriackiego – Galicja.

Dziś u progu setnej rocznicy Wielkiej Wojny 1914-1918 roku pragniemy pochylić się nad tamtymi wydarzeniami. Chcemy przypomnieć ich bohaterów, przebieg a nade wszystko ukazać zmiany, które owa wojna zaprowadziła w życiu mieszkańców Galicji. Dlatego też zaprezentowane tematy, przygotowane przez badaczy z całej Polski (Dębicy, Krakowa, Kolbuszowej, Mielca, Opola, Przemyśla, Rzeszowa, Warszawy) w swojej tematyce odnoszą się nie tylko do samej wojny, ale także do czasów ją poprzedzających, które na skutek zachodzących przemian, stanowiły poniekąd jej preludium.

Mury dębickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Władysława Jagiełły były niemymi świadkami tamtych wydarzeń, sama zaś Dębica miejscem, w którym jak w soczewce krzyżowały się wojenne losy mieszkańców Galicji.

Wstępuję do Legionów Polskich, pragnę bowiem przyczynić się do zwycięstwa nad naszym ciemiężcą (...) i do oswobodzenia Polski z kajdan niewoli – niech te słowa pochodzące z testamentu Tadeusza Gawrysia, profesora dębickiego gimnazjum, staną się mottem przewodnim konferencji, odbywającej się pod patronatem naukowym Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu, a nad którą szczególny honorowy patronat zgodził się roztoczyć Starosta Powiatu Dębickiego.

Serdecznie zapraszamy